

Prof. dr. Wiesje van der Flier

Dementie kost jaarlijks tientallen miljarden, veel indirecte kosten

Bezuinigen komen als boemerang terug bij mantelzorgers en gemeentes

Door: Redactie WvF

28-05-2026

(Social) impact Bericht

Dementie kost de maatschappij elk jaar 31,8 miljard euro, blijkt uit onderzoek van de Erasmus Universiteit Rotterdam in opdracht van Alzheimer Nederland. Het gaat dan niet alleen om zorgkosten, maar ook om effecten op de samenleving. Dementie zal de komende jaren toenemen door de vergrijzing.

Voor het eerst zijn de maatschappelijke inzet en kosten voor dementie berekend. Alzheimer Nederland vroeg zorgeconoom prof. dr. Robbert Huijsman een inzicht te geven in alle maatschappelijke inzet en kosten van dementie in Nederland. Huijsman presenteerde zijn rapport tijdens de Publieksdag Dementieonderzoek, georganiseerd door de gezamenlijke onderzoeksconsortia en Alzheimer Nederland. Thema hierbij is brede samenwerking, op weg naar een toekomst met gepersonaliseerde diagnostiek, predictie en preventie van Alzheimer.

Wiesje van der Flier, directeur-bestuurder van Alzheimer Nederland: 'Dementie is een grote opgave voor de mensen die het treft, hun naasten, de buurt en de bredere maatschappij. Het aantal mensen met dementie is groot en neemt verder toe de komende jaren. Zorg en ondersteuning beheersbaar en toegankelijk houden, zonder mantelzorgers te overbelasten, is daarom één van de grootste opdrachten van deze tijd.'

Boemerang

Dit rapport laat volgens Van der Flier zien dat snelle bezuinigingen op de zorg als een boemerang terugkomen bij mantelzorgers en gemeentes. 'Nu we dankzij dit rapport de maatschappelijke inzet en kosten van dementie in beeld hebben, moeten we niet later, maar nu handelen.'

Niet alleen de directe kosten voor verpleeghuiszorg en zorg thuis zijn berekend (bijna 16 miljard euro), maar ook de indirecte kosten van de inzet van vrijwilligers zoals mantelzorgers hebben een waarde gekregen. Bij elkaar opgeteld komt Huijsman tot 31,8 miljard euro voor het jaar 2025.

Waterbedeffect

Daarmee is de maatschappelijke impact van dementie ongeveer 2% van het Bruto Nationaal Inkomen van Nederland. Het rapport maakt inzichtelijk dat bezuinigingen op directe zorgkosten tot een stijging van de indirecte zorgkosten leiden. Een waterbedeffect treedt op als je bezuinigt op bijvoorbeeld verpleeghuiszorg, want dan verschuiven de kosten naar de mantelzorgers, bijvoorbeeld omdat ze minder moeten gaan werken.

Huijsman: 'Als je kijkt naar de ontwikkeling van de samenstelling van de bevolking – er zijn nu veel meer ouderen dan jongeren – dan voel je dat terugdringen van de kostengroei zeer urgent is. Tegelijkertijd wil je de mensen met dementie en hun naasten verder ontlasten.' Minder uitgaven binnen de zorg leiden volgens Huijsman vaak tot meer belasting van gezinnen, gemeenten en werkgevers. Dit rapport helpt om de verhouding van impact weer te geven en om effecten van interventies door te rekenen.

Niet later, maar nu

Het is dus zaak, zo bepleit Alzheimer Nederland in een bijlage bij het rapport, om gericht te investeren in beleid voor mensen met dementie. Deze oplossingsrichtingen vergen nu investeringen, maar leveren op de lange termijn meer op. Als we niets doen, lopen de kosten de komende 25 jaar veel meer uit de hand. De opgave is daarom helder: niet later, maar nu handelen. Zo zorgen we samen voor een goed leven voor mensen met dementie en hun naasten.

<https://www.alzheimer-nederland.nl/>

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in